

Гомельскі універсітэт

№ 6 (944) АЎТОРАК, 24 сакавіка 1998 г. Газета заснавана ў верасні 1969 года Выходзіць два разы ў месяц Цана дагаворная

Навукова-практычная канферэнцыя

АД ЭКАЛОГІІ ЗАЛЕЖЫЦЬ БУДУЧЫНЯ

17-19 сакавіка на базе біялагічнага факультэта нашага ўніверсітэта праходзіла I Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя "Экалогія і моладзь". Яе арганізатарамі былі Міністэрства адукацыі, ГДУ імя Ф.Скарыны, Інстытут лесу Нацыянальнай акадэміі навук Рэспублікі Беларусь, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт транспарту, Гомельскі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы акаляючага асяроддзя. Канферэнцыя аказалася даволі прадстаўнічай. Удзел у яе рабоце прынялі вучоныя і спецыялісты з Беларусі, Расіі і Украіны. Працавала 8 секцый. Заслуханыя і абмеркаваныя на іх даклады і паведамленні адлюстроўвалі даследаванні эксістэмы ва ўмовах радыеактыўнага і тэхнагеннага забруджвання акаляючага асяроддзя. Менавіта пераадоленне наступстваў чарнобыльскай трагедыі, паступовае паляпшэнне экалагічнай сітуацыі -- тая вельмі важная праблема, ад вырашэння якой залежыць наша жыццё і лёс будучых пакаленняў.

Матэрыялы з праведзенай канферэнцыі будуць надрукаваны ў наступным нумары нашай газеты.

Тыдзень камп'ютэрных навук

У ДРУГІ РАЗ — ЛЕПШ

На базе матэматычнага факультэта ў другі раз (упершыню — у сакавіку мінулага года) праводзіўся Тыдзень камп'ютэрных навук (Gomel Computer Science Week/GCSW'98), да ўдзелу ў якім запрашаліся выкладчыкі, студэнты і школьнікі ўсіх навучальных устаноў г.Гомеля і вобласці, а таксама фірмы, зацікаўленыя ў развіцці камп'ютэрных тэхналогій у рэгіёне.

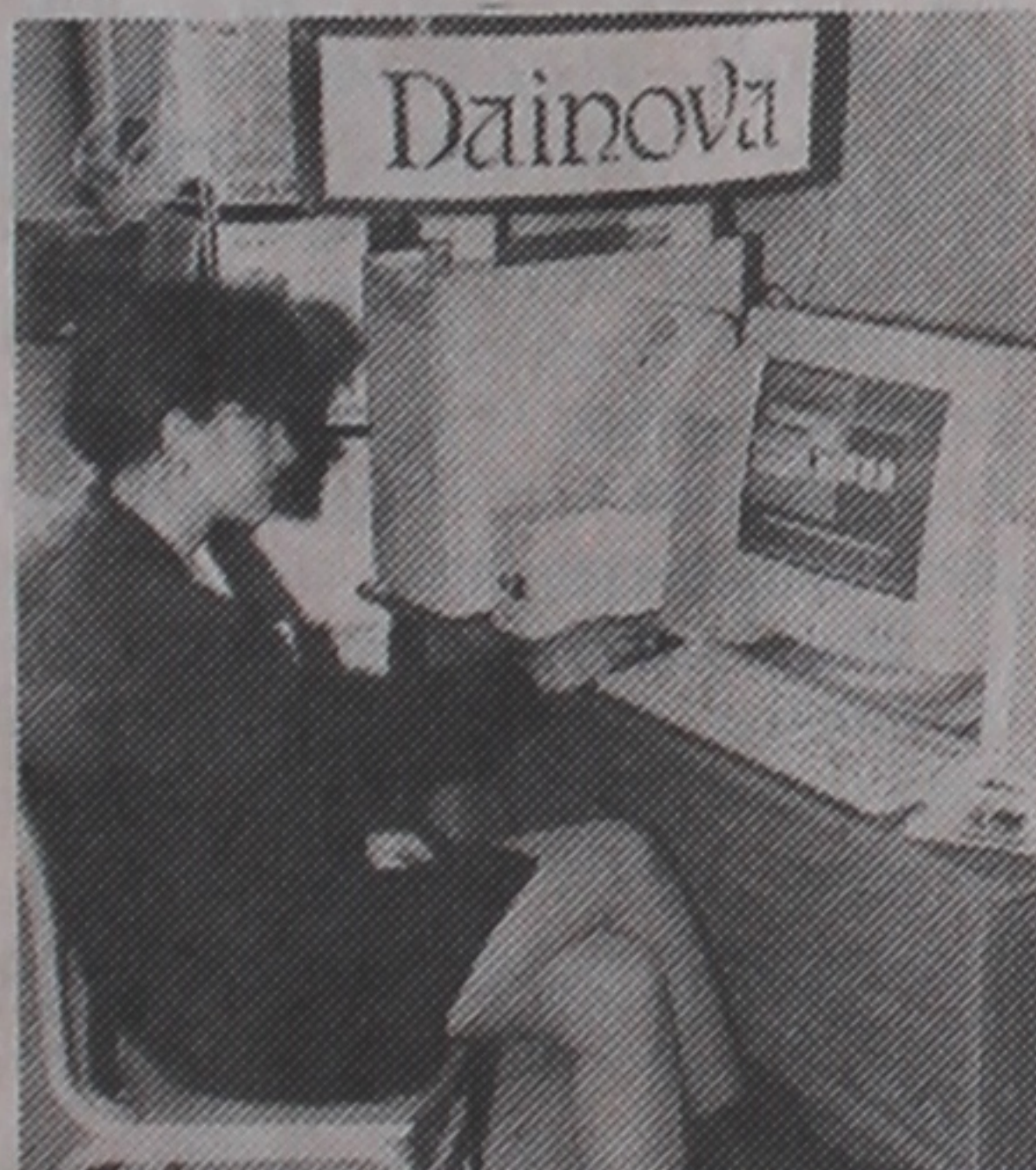
У рамках GCSW'98 адбыліся выстаўка прадукцыі фірм, звязаных з камп'ютэрнымі тэхналогіямі, навукова-тэхнічная канферэнцыя для студэнтаў і аспірантаў "Новыя камп'ютэрныя тэхналогіі ў навуцы, тэхніцы, вытворчасці і індустрыі забавы", конкурс праграмных прадуктаў, распрацаваных у Гомелі — Gomel-Soft'98; алімпіяда па праграмаванні (2 індывідуальныя туры і 1 камандны тур) для студэнтаў і школьнікаў па дзвюх катэгорыях (прафесіяналы і пачынаючыя).

Асабліваю цікавасць у школьнікаў, студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта выклікала выстаўка прадукцыі вядучых на беларускім рынку фірм у галіне ўкаранення новых камп'ютэрных тэхналогій: "ТАІР", "ГАЛАКТА", "СПРІНГ", "АСБІС", "Компьютеры и периферия", "ШАНЦ", "ДАЙНОВА", "САПРМАШ", "ЭЛМИС" і "ТЕХНОТРОНИК".

Значная роля ў тым, што гэтая выстаўка адбылася, належыць членам аргкамітэта GCSW'98 студэнтам V курса матфака Уладзіміру Гурыку, Андрэю Сапунову і трэцякурсніцы гэтага ж факультэта Ірыне Рэут.

Навукова-тэхнічная канферэнцыя праводзілася па чатырох секцыях: інфарматызацыя кіравання вышэйшай навучальнай установай; аўтаматызацыя праектавання мікрапрацэсарных сістэм; праблемы матэматыкі і інфарматыкі; інфарматызацыя вытворчых працэсаў.

Усяго было заслухана і абмеркавана каля 80 дакладаў. Актыўны ўдзел у канферэнцыі прынялі не толькі студэнты і аспіран-

ты ГДУ, але і госці з Мінска, Барысава і іншых гарадоў рэспублікі.

У конкурсе праграмных прадуктаў свае прапраўкі прадставілі супрацоўнікі, аспіранты і студэнты матэматычнага факультэта, а таксама госці з розных навучальных устаноў Гомеля і Мінска.

Пераможцамі алімпіяды па праграмаванні сталі: сярод студэнтаў — Ігар Коршунаў і Алясей Талкачоў (другакурснікі матэматычнага факультэта), сярод школьнікаў: 11 клас — Сяргей Лагвіненка, 10 клас — Вячаслаў Удавічэнка, 9 клас — Дзмітрый

Шалагін (усе тры з гарадскога ліцэя), 8 клас — Яўген Ганчар (СШ №61), 7 клас — Таццяна Кірычэнка (СШ №66), 6 клас — Сяргей Таццяненка (СШ №61), 5 клас — Раман Дзвінкоўскі (СШ №61), а таксама каманда матэматычнага факультэта ГДУ ў складзе Ігара Ганчарэнкі (ПМ-24), Данілы Дзегцярова (ПМ-14) і Сяргея Лагвіненкі.

У алімпіядзе па праграмаванні ў агульнай складанасці прынялі ўдзел 99 студэнтаў і школьнікаў. Гэта стала магчымым дзякуючы выкарыстанню камп'ютэрных сетак і сучасных праграмных сродкаў для перадачы заданняў ад журы да ўдзельнікаў і рашэнняў ад удзельнікаў у журы. У сваіх класах такім чынам працавалі вучні СШ NN 8, 27, 61, гарадскога і абласнога ліцэяў, за што неабходна выказаць падзяку настаўнікам інфарматыкі гэтых навучальных устаноў І.С.Барысенка, А.М.Філінскаму, Л.С.Ганчар, Г.А.Савідавай і І.В.Ульянавай, А.Л.Міняйлавай і С.Г.Русакову. Праверка рашэнняў хутка і якасна ажыццяўлялася з дапамогай аўтаматызаванай сістэмы тэсціравання праграм, якую распрацаваў студэнт I курса матфака Арцём Кузняцоў. Словы ўдзячнасці трэба адрасаваць таксама настаўнікам і вучням, якія вымушаны былі працаваць у сваіх камп'ютэрных класах, а браць умовы і перадаваць рашэнні на дыскетах (СШ NN 11, 60, 66), дзе выкладаюць інфарматыку адпаведна М.В.Барысенка і Н.Г.Ціханова.

У.АРЛОЎ, дэкан матэматычнага факультэта, М.ДАЛІНСКІ, начальнік ІВЦ.

З УЗНАГАРОДАЙ!

За дасягнутыя поспехі ў вучэбна-выхаваўчай і навуковай рабоце, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці ўніверсітэта і ў сувязі са святам -- Днём жанчын Ганаровымі граматамі ўзнагароджаны:

Рэктар **Л.А.ШАМЯТКОЎ** уручае Ганаровую грамату дацэнта кафедры філасофіі **Т.П.ГАРАЊАНАЙ**. Фота **У.ЧЫСЦІКА**.

БАНИКАВА Людміла Сцяпанаўна -- загадчыца кафедры тэорыі і практыкі англійскай мовы;

СВІРЫДЗЕНКА Валянціна Рыгораўна -- дацэнт кафедры хіміі;

ЧОБАТАВА Зінаіда Іванаўна -- ст. выкладчыца кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту;

ЦУРГАНОВА Людміла Антонаўна -- асістэнт кафедры ВМ і праграмавання;

ЯЗЭПАВА Тамара Ігнатаўна -- дацэнт кафедры гісторыі Беларусі;

ГАРАЊАНА Тамара Пятроўна -- дацэнт кафедры філасофіі;

КАРПЕЙ Тамара Васільеўна -- заг. кафедры эканомікі і кіравання вытворчасцю, дэкан эканамічнага факультэта;

КОЦУР Валянціна Віктараўна -- лабарант II катэгорыі кафедры геаэкалогіі;

КАСЦЮЧЭНКАВА Валянціна Малахаўна -- дырэктар бібліятэкі;

КРУЧКОВА Ніна Дзмітрыеўна -- заг. аддзела бібліятэкі;

САЛЬНИКАВА Лілія Канстанцінаўна -- заг. аддзела бібліятэкі;

КУРАВА Іраіда Антонаўна -- галоўны бухгалтар;

БЕЛЬЧАНКА Вера Лявонцьеўна -- намеснік галоўнага бухгалтара;

ПАПКОВА Ніна Іванаўна -- начальнік вучэбнага аддзела;

АЛЕЙНИК Юлія Дзмітрыеўна -- кіраўнік вытворчай практыкі вучэбнага аддзела;

ЖЭМЧУГОВА Валянціна Пятроўна -- метадыст вучэбнага аддзела;

МЯТЛІЦКАЯ Марыя Міхайлаўна -- сакратар-машыністка рэктарата;

АЗЯЎЧЫКАВА Ганна Уладзіміраўна -- нам. галоўнага бухгалтара;

ВАЙЦШКІНА Аляксандра Лаўрэнцьеўна -- ст. выкладчыца кафедры камерцыйнай дзейнасці і фінансаў;

ВІШАНKOBA Антаніна Альбертаўна -- інжынер матэматык I катэгорыі ІВЦ;

СОЦІЕВА Тамара Міхайлаўна -- дырэктар "Прадпрыемства грамадскага харчавання";

ЕЛІСЕЕВА Ірына Міхайлаўна -- дацэнт кафедры псіхалогіі і давузаўскай падрыхтоўкі;

(Заканчэнне на 2 стар.)

НАША ЗДАРОЎЕ І ЧАРНОБЫЛЬ

Час ідзе, выяўляючы тыя змены ў здароўі насельніцтва нашай вобласці, якія звязаны з тэхнагеннай катастрофай XX стагоддзя — аварыяй на ЧАЭС. Вучоныя працягваюць свае даследаванні аб уплыве радыяцыйнага абраменьвання на жывыя арганізмы.

На мінулым тыдні многія выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ўніверсітэта мелі магчымасць паслухаць у актавай зале пазнавальную лекцыю "Ададзеныя вынікі аварыі на Чарнобыльскай АЭС: ацэнка праз 12 гадоў". З ёй выступіла доктар біялагічных навук, загадчыца лабараторыі антымутагенезу Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі Р.І. Ганчарова.

Як вядома, пастановай Савета Міністраў БССР N349 ад 29 лістапада 1988 г. нашаму ўніверсітэту прысвоена імя Францыска Скарыны. У сувязі з гэтым газета "Гомельскі ўніверсітэт" артыкулам ст.выкладчыка ўсеагульнай гісторыі Яўгена Броўкіна (чытайце на 3-й стар.) адкрывае новую рубрыку "10 год з імем Ф.Скарыны". Пад ёй рэдакцыя мае намер публікаваць усе матэрыялы і асвятляць мерапрыемствы па падрыхтоўцы да самага бліжэйшага нашага юбілею. Святаванне яго адбудзецца ва

ДЗЕСЯЦЬ ГОД З ІМЕМ Ф.СКАРЫНЫ

ўрачыстай абстаноўцы. Падрыхтоўка ідзе поўным ходам. Распрацоўваюцца мерапрыемствы. Урачыстасці пройдуць у лістападзе. У гэтыя дні адбудзецца III рэспубліканская навуковая канферэнцыя "Ф.Скарына і наш час", сустрэчы студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта з пісьменнікамі і паэтамі, якія ўнеслі значны ўклад у стварэнне мастацка-літаратурнага вобраза Ф.Скарыны. Апагеем свята стане ўрачыстае адкрыццё помніка

Ф.Скарыну, які падораны нашаму ўніверсітэту вядомым актывістам грамадска-культурнага жыцця рэспублікі А.Я.Белым. Аўтар помніка — старэйшы скульптар рэспублікі, член Саюза мастакоў Беларусі Сяргей Аляксандравіч Адашкевіч. Само адкрыццё будзе праходзіць пад акампанемент тэатралізаванага прадстаўлення "Дыялогі і маналогі Ф.Скарыны з Гісторыяй".

К.УСОВІЧ, загадчык музея-лабараторыі Ф.Скарыны.

ГАНАРОВЫЯ ГРАМАТЫ -- ЮБІЛЯРАМ

За шматгадовую плённую навуковую і вучэбную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння дацэнт кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту **ПРАЦКО Юрый Піліпавіч** узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

***

За шматгадовую плённую вучэбна-метадычную і трэнерскую работу па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў, навуковую дзейнасць, правядзенне спаборніцтваў рознага ўзроўню і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння ст. выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту **КІРЭЎ Валерый Канстанцінавіч** узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

Леонид Александрович Шеметков родился в Гомеле. В 26 лет он стал кандидатом физико-математических наук, в 31 - доктором. С 1980 года --член-корреспондент Национальной академии наук. В течение многих лет возглавляет Гомельский государственный университет имени Ф.Скорины. Создал в Гомеле крупную научную школу, среди его учеников 4 доктора и 27 кандидатов наук.

В январе текущего года состоялась встреча Президента Республики Беларусь А.Г.Лукашенко с ректорами высших учебных заведений, в которой принял участие и ректор ГГУ. На встрече разгорелась дискуссия - в который раз за последние годы! - о путях развития отечественной науки.

- Леонид Александрович, наш Президент предлагал свою концепцию организации науки в республике?

-Александр Григорьевич концепций не выдвигал и свою точку зрения не навязывал. Он спрашивал нас, ученых, как должна строиться государственная политика в отношении науки, какова должна быть модель взаимодействия вузовской и академической науки.

- Как я понимаю, на сегодняшний день существуют различные точки зрения на пути решения этой проблемы. Они принципиально отличаются друг от друга?

- Кратко можно ответить так: сколько людей, столько и мнений. Все согласны с тем, что государство должно поддерживать лучших ученых, поощрять и финансировать научные исследования. Но как это сделать? Вот в этом вся проблема. И тянуть с ответом нельзя, потому что в настоящее время в парламенте идет обсуждение проекта закона «О Национальной академии наук». В нем речь идет и о вузовской, и об академической науке.

- Что же обеспокоило вузовских ученых?

- В проекте закона предусматривается сделать Национальную академию наук руководителем всей

белорусской науки во всех фундаментальных научных направлениях. Однако, чтобы это намерение не стало лишь добрым пожеланием, необходима, на мой взгляд, структурная перестройка самой академии. Она должна превратиться в организацию, объединяющую всех ученых.

- Все это, Леонид Александрович, так. Тем не менее наука советского периода, структура, которая досталась нам, признана во всем мире.

- Вы коснулись истории. Тогда давайте углубимся в нее вплоть до царствования Петра I. Создавая в 1724 году Академию наук, он указывал, обратите на это внимание, что в ряде европейских стран академии и университеты не связаны друг с другом и в этом их слабость. Примечателен также следующий исторический факт: когда петербургскую Академию наук освободили от обязанности подготовки студентов и научных кадров, она быстро замкнулась в себе, отмежевалась от университетской профессуры, выступила с отказом от приложений научных достижений к практическим потребностям общества. Поэтому в России стали возникать - жизнь заставила! - профильные научные общества, к концу

Леонид ШЕМЕТКОВ АКАДЕМИЯ ПРИРАСТАЕТ ВУЗАМИ

XIX века их насчитывалось 340. А в советский период проблема интеграции вузовской и академической науки не решалась по двум причинам. Во-первых, изменилась роль самой академии наук, ее значение для военно-промышленного комплекса все время возрастало. Во-вторых, у Советской власти было достаточно средств, чтобы развивать и академию наук, и вузы. Сегодня мы себе такой роскоши позволить не можем, поэтому те средства, которые выделяются на науку, надо использовать эффективно.

- У вас есть конкретные предложения?

- Они вытекают из новой роли Национальной академии. Она должна стать государственной научной организацией, обеспечивающей развитие и поддержку науки в масштабе всей республики. Вы спросите, как этого достичь, если сейчас в академических институтах представлены далеко не все имеющиеся в республике научные направления, не все ведущие ученые являются работниками академии? Давайте изменим точку зрения на то, что такое член академии. Предлагаю в законе о Национальной академии наук записать следующее: ее членом имеет право быть любой гражданин Республики Беларусь, изъявивший желание быть членом академии, выполняющий требования ее устава и регулярно уплачивающий членские взносы. Если закон с такой формулировкой будет принят, то проблема интеграции вузов и академии, не решенная с петровских времен, попросту исчезнет.

- Надо полагать, тогда изменится статус академиков и членов-корреспондентов?

- Они будут членами академии, но только более высокого ранга. В проекте закона о Национальной академии наук предлагается название «академик» и «член-корреспондент» считать учеными званиями. С одной стороны, это не совсем удачно, так как по традиции ученые звания (например, звание профессора) присваиваются лицам, которые имеют право претендовать на занятие должности с тем же названием. С другой стороны, существует многовековая мировая практика, согласно которой словами «бакалавр», «магистр», «доктор» обозначается степень учености. Поэтому член-корреспондент и академик, конечно, ученые степени.

- Но тогда встанет вопрос: сколько же должно быть академиков и членов-корреспондентов?

- Самое главное - это должны быть авторитетные ученые. Кроме того, необходимо, чтобы члены-корреспонденты и академики представляли все научные направления. Можно поручить Высшему аттестационному комитету составить перечень научных направлений и разработать требования к претендентам на высшие ученые степени.

- Изменится ли в предлагаемой вами модели система управления наукой?

- Никаких новых органов управления наукой вводить не потребуется. Высшим органом академии, как и сейчас, будет ее общее собрание, право решающего голоса на котором должны иметь только ее действительные члены, т.е. академики и члены-корреспонденты.

- Высшая ученая степень, помимо прочего, предусматривает широкую эрудицию ученого. Хотелось

бы знать, кто для вас по этой части является примером?

-Академик Б.В.Бокуть, который до меня возглавлял наш университет. Мне повезло, так как в нашей академии есть отделение гуманитарных наук и искусств, членами которого являются выдающиеся творческие личности. Этот парадокс не устраняется и проектом нового Закона. Поэтому необходимо Национальной академии придать статус «наук и искусств», либо создать отдельно Академию искусств. Я отдал бы предпочтение первому варианту, поскольку культура неделима.

- Последний вопрос. Может ли, к примеру, известный писатель или художник стать академиком?

- Формально - нет, поскольку ныне действующий устав Национальной академии наук предписывает академику и члену-корреспонденту «обогащать науку новыми достижениями и открытиями». В то же время в нашей академии есть отделение гуманитарных наук и искусств, членами которого являются выдающиеся творческие личности. Этот парадокс не устраняется и проектом нового Закона. Поэтому необходимо Национальной академии придать статус «наук и искусств», либо создать отдельно Академию искусств. Я отдал бы предпочтение первому варианту, поскольку культура неделима.

Вел интервью Владимир БОНДАРЕНКО.

От «Р». Проблема, один из путей решения которой предлагает Леонид Шеметков, безусловно, волнует не только научную общественность страны. Вот почему мы готовы предоставить страницы для конструктивной дискуссии об оптимальной модели взаимодействия вузовской и академической науки и государственной политике в этом отношении.

(“Рэспубліка” за 11 сакавіка 1998г.)

З УЗНАГАРОДАЙ!

(Заканчанне. Пачатак на 1 стар.)

ЖАЛОНКІНА Тамара Пятроўна -- ст. выкладчыца кафедры агульнай фізікі;

ГАДЛЕЎСКАЯ Ганна Мікалаеўна -- дацэнт кафедры опыці;

МАКСІМЕНКА Ніна Кузьмінічна -- вядучы інжынер-матэматык ІВЦ;

КАДОЛ Таццяна Паўлаўна -- вядучы інжынер-матэматык ІВЦ;

ПАШУК Святлана Яўгенаўна -- начальнік планаво-фінансавага аддзела;

ЛЮБЕЗНАЯ Вольга Васільеўна -- вядучы эканаміст планаво-фінансавага аддзела;

ДЗЯМЕНЦЬЕВА Ляля Аляксандраўна -- загадчыца канцылярыі;

ОСИПАВА Таццяна Іванаўна -- начальнік аддзела кадрў;

СЕНИНА Валянціна Фёдарэўна -- ст. выкладчыца кафедры палітычнай сацыялогіі;

ФЕДАРАВА Марыя Еўдакімаўна -- машыністка I катэгорыі канцылярыі;

ГАПЕЕВА Марыя Данілаўна -- бібліяграф II катэгорыі;

ГРАМЫКА Ніна Фёдарэўна -- рэдактар II катэгорыі бібліятэкі;

САННИКАВА Ганна Васільеўна -- ветэран працы;

СМОЛИНА Аляўціна Пятроўна -- ветэран працы;

МАЛЬГИНА Тамара Аляксандраўна -- ветэран працы;

ХАДАЛЕВИЧ Ірына Васільеўна -- ветэран працы;

КАЛЕНИКАВА Тамара Фёдарэўна -- ветэран працы;

КАПШАЙ Марыя Мікалаеўна -- ст. навуковы супрацоўнік НДС;

КОЛТЫШАВА Надзея Іванаўна -- ст. выкладчыца кафедры беларускай культуры, старшыня прафкома студэнтаў.

За добрую вучобу і актыўную навуковую работу ўзнагароджаны граматамі і заахвочаны грашовымі прэміямі студэнткі:

КАГАН Святлана, другакурсніца філалагічнага факультэта;

УС Кацярына, пяцікурсніца біялагічнага факультэта;

ШПЫРКО Вольга, пяцікурсніца матэматычнага факультэта;

САЛЬНИКАВА Александрына, пяцікурсніца гісторыка-юрыдычнага факультэта;

БУЛАВИК Марына, пяцікурсніца эканамічнага факультэта;

САЎЧАНКА Алена, трэцякурсніца геалага-геаграфічнага факультэта;

КУРДЗЕСАВА Наталля, чацвёртакурсніца фізічнага факультэта.

У маладзёжных арганізацыях

ШТО ЗРОБЛЕНА І АБ ПЛАНХ НА БУДУЧАЎ

Адбылася справаздачна-выбарная канферэнцыя пярвонай арганізацыі БПСМ ГДУ. На парадку дня былі справаздачны перыяд, выбары сакратара камітэта, унясенне змяненняў у састаў камітэта, абмеркаванне плана работы на 1998 год.

Справаздачу аб рабоце камітэта зрабіў Андрэй Гарбачоў, сакратар камітэта БПСМ. Па гэтаму пытанню выступалі таксама Н.І.Колтышава, старшыня прафкома студэнтаў універсітэта; А.Бартнеўскі, першы сакратар гарадскога камітэта БПСМ; К.Кекіш, студэнт трэцяга курса эканамічнага факультэта.

Студэнты, якія прысутнічалі на канферэнцыі, таксама праявілі актыўнасць пры абмеркаванні даклада, аб чым можна меркаваць па колькасці і якасці пытанняў, якія яны задавалі. А пыталі яны аб тым, што больш за ўсё набалела -- гэта і непастаянная работа буфетаў ва універсітэце, і

планы БПСМ на будучыню, і льготы для членаў БПСМ, і г.д.

Пасля абмеркавання першага пытання была прынята пастанова: прызначыць работу камітэта БПСМ універсітэта здавальняючай.

Далей на парадку дня былі выбары сакратара камітэта БПСМ. Андрэй Гарбачоў, які стаяў ля вытокаў стварэння пярвонай арганізацыі БПСМ у нашым універсітэце, заканчвае вучобу ў гэтым годзе, у сувязі з чым на апошнім пасяджэнні камітэта БПСМ ён прапанаваў на пасаду сакратара камітэта кіраўніка пярвонай арганізацыі эканамічнага факультэта Паўла Серыкава. На канферэнцыі па гэтаму пытанню выступіў Кірыл Кекіш. У выніку галасавання пераважнай колькасцю галасоў сакратаром камітэта БПСМ універсітэта быў выбраны Павел Серыкаў, студэнт трэцяга курса эканамічнага факультэта, які выступіў і падзяліўся сваімі планами работы, а затым уручыў

першыя ва універсітэце членскія білеты БПСМ.

На канферэнцыі быў выбраны новы састаў камітэта БПСМ універсітэта. У яго ўвайшлі: Павел Серыкаў -- сакратар камітэта, Сяргей Раманчук (эканамічны факультэт), Святлана Талкачова (філалагічны факультэт), Васіль Даўжэнка (гісторыка-юрыдычны факультэт), Алена Яцэнкоўская (матэматычны факультэт), Андрэй Ходыраў (фізічны факультэт), Кірыл Кекіш (эканамічны факультэт), Алена старшыня прафкома студэнтаў Надзея Іванаўна Колтышава і начальнік аддзела выхаваўчай работы універсітэта Вячаслаў Пятровіч Гапееў.

Усе, каго падрабязна цікавіць дзейнасць БПСМ ва універсітэце і за яго межамі, а таксама ў каго ёсць якія-небудзь ідэі па паляпшэнню работы са студэнтамі і моладдзю ў цэлым, могуць звяртацца ў камітэт БПСМ (гал.корп., ауд. 4-10).

Вольны час у інтэрнаце

З ГУМАРАМ І ВЫДАТНЫМ НАСТРОЕМ

У інтэрнаце N1 зарадзілася добрая традыцыя адзначаць святы дружным калектывам. Тут прайшоў вечар, прысвечаны Дню жанчын -- 8 Сакавіка. Гэта быў прыемны сюрпрыз для ўсіх яго ўдзельнікаў. Усмешкі не захапляючыя гульні, не даючы доўга засяджацца на месцы.

У гэты незвычайны вечар ва ўсіх з'явіўся шанс праверыць свае рэжысёрскія здольнасці, паэтычныя таленты. Маладыя людзі прадэманстравалі спрытнасць, умеласць, кемлівасць у конкурсе "Танец на газеце". Усе пераможцы ўзнагароджваліся салодкімі прызамі. На святы былі запрошаны работнікі культурнага цэнтру ГДУ Валянціна і Генадзь Вароніны, выхавацель інтэрната Міхаіл Бардашэвіч. Вялікае задавальненне атрымалі прысутныя, слухаючы песні ў выкананні Вароніных. Усе з ахвотаю падтрымалі прапанову Генадзя згуляць у дыскатэцы і працягвалі веселіцца.

Асаблівую падзяку за аказаную дапамогу ў арганізацыі і правядзенні вечара выказваем аддзелу выхаваўчай работы, прафкому студэнтаў -- за спонсарскую падтрымку.

К.ЯНКОВА, студэнтка II курса філалагічнага факультэта.

У гісторыі славянскай культуры і ўсяго славянства місіянерская і асветніцкая дзейнасць салунскіх братоў Канстанціна Філосафа (Кірылы) і Мяфодзія займае адно з важнейшых месцаў. Што датычыць такога своеасаблівага ўсходнеславянскага народа як беларусы, дык дзейнасць названых вялікіх сыноў балгарскага народа мае пераўздызнае значэнне для стварэння культурных перадач дзейнасці вялікага сына беларускага народа Францыска Скарыны, які жыў праз 660 год пасля. Мы лічым справай вялікага гонару для сябе хоць дакрануцца да гэтых неўміручых святых.

Створаны Кірылам і Мяфодзіем на аснове грэчаскага функцыянальнага алфавіта замяніў старажытнае тамгова-піктаграфічнае і лічылнае пісьмо "чэрты і рэзы", што значна спрасціла і ўдасканаліла пісьмовае выражэнне мовы, паскорыла яе вывучэнне, павялічыла яе здольнасці абслугоўваць тагачаснае грамадства і ў выніку гэтага паскорыла яго культурнае развіццё.

Для такой адказнай справы вялікім старажытным асветнікам давалося глыбока і ўдумліва вывучыць стараславянскую мову і стварыць літары, якіх не было ў грэчаскай мове, але якія патрэбны былі для перадачы славянскіх гукаў: б, ц, ч, ш, щ, ы. На гэтую новую славянскую графіку асветнікі і вучні пераклалі з грэчаскай кананічнай кнігі Бібліі і тэксты царкоўнай службы (номаканону). Гэта дазволіла хрысціянскаму вучэнню стаць неад'емнай часткай культуры і ментальнасці славянскіх народаў. Апошньому спрыяла і тое, што славянства прадстаўлена ў Еўропе асобым цывілізаваным пластом і ў адрозненне ад большасці заходнеўрапейскіх зямель не ведала сур'езнага і доўгачасовага грэка-рымскага ўплыву.

Пераклады біблейскіх тэкстаў на стараславянскую мову і яе новая графіка далі ёй магчымасць усталявацца як літаратурнай і ў гэтай якасці праіснаваць вельмі працягла час. На ёй напісаны шматлікія

КІРЫЛ З МЯФОДЗІЕМ І Ф.СКАРЫНА: ПРАЦЯГ АСВЕТНІЦКАЙ ТРАДЫЦЫІ

жыцці святых, гістарычныя творы, прапаведзі і трактаты. Больш таго, яна стала своеасаблівым сродкам міжнацыянальных зносін паўднёвых і ўсходніх славян, адыграла для іх такую ж ролю, як для народаў Далёкага Усходу літаратурная іерагліфічная мова вэньяна (ханвань). Пераклады агульнапазнавальных частак Бібліі Ф.Скарынам на беларускую мову (ці царкоўнаславянскую беларускай рэдакцыі) таксама далі штуршок для развіцця нацыянальных асаблівасцей старабеларускай мовы і ўдасканалення яе да ўзроўню літаратурнай.

Яскравай характарыстыкай перакладчыцкага майстэрства салунскіх братоў з'яўляецца аўтэнтычнасць перакладаў, захаванне глыбіні думак і пэтычнасці Кнігі кніг (чаго, дарэчы, не хапае шматлікім белетрыстам перакладам Бібліі нашых дзён). Ёсць усе падставы лічыць, што гэтымі перакладамі карыстаўся Скарына і пераняў іх лепшыя традыцыі. Не толькі

пераняў, але і развіў, і памножыў. Яго перакладам уласцівы тыя ж высокія якасці. Менавіта кірыла-мяфодзіеўскія пераклады дазволілі Скарыну адштурхнуцца ад іх і дасягнуць яшчэ большых поспехаў.

Толькі ў славянскай Бібліі часоў салунскіх братоў ёсць унікальны іх каментарый да кнігі Іова. Гэта яшчэ адна асаблівасць перакладаў, успрынятая Ф.Скарынам, смела і таленавіта развітая і памножаная ім. Са спасылкай на недайшоўшую да нас Сірскую кнігу Кірыл і Мяфодзіі зазначаюць: "Напісана, што ён (Іоў. — Я.Б.) зноў паўстане з тымі, каго ўваскрэсіць Гасподзь". Як вядома, ніводзін з перакладаў Скарыны не застаўся без яго каментарыяў. У развіццё новаўвядзення Кірылы і Мяфодзія Ф.Скарына спрашчаў асобныя месцы тэксту, праказваў сваімі словамі.

Справа вялікіх славянскіх першаасветнікаў знайшла свой працяг ва ўсходнеславянскім першадрукару. Яго пераклад асноўных кніг Бібліі на народную мову быў фактычным працягам перакладчыцкіх і асветніцкіх традыцый салунскіх братоў на новым узроўні, у значна большых маштабах. Інтэлектуальнае асэнсаванне і ка-

ментарнае Скарынам біблейскіх тэкстаў у гуманістычным духу — "Людзям паспалітым (простым. — Я.Б.) к добраму навучанню" — адпавядала культурным запатрабаванням эліты развіваючайся беларускай нацыі. Абуджэнне нацыянальнага духу праз тэкст аўтарытэтай Святога пісання дазваляе лічыць вялікага гуманіста інтэлектуальным стымулятарам наступных рэфармацыйных і сацыяльна-рэлігійных рухаў у Вялікім княстве Літоўскім, Рускім і Жамойцкім.

Навуковы подзвіг салунскіх братоў і духоўна-асветніцкая дзейнасць цалкам і заслужана былі адзначаны кананізацыяй. Скарына ж не належаў напружаму ні да адной плыні рэлігійнага жыцця, хаця актыўна супрацоўнічаў з праваслаўнымі брацтвамі. Ён быў хутчэй за ўсё незалежным інтэлектуалам, як, напрыклад, яго сучаснік, нідэрландскі мысліцель, гуманіст, пісьменнік і багаслоў Эразм Ратэрдамскі. Таму, магчыма, ён застаецца ў памяці народа менавіта як выдатны вучоны і асветнік.

Я.БРОЎКІН,
ст.выкладчык кафедры
ўсеагульнай гісторыі.

Гомель і Францыя: супрацоўніцтва працягваецца

ШМАТ ІДЭЙ, ЖАДАННЯЎ, ПЛАНАЎ...

У рамках супрацоўніцтва паміж універсітэтам і г.Гомеля і Клермон-Феранам 38 студэнтаў Франка-Беларускага інстытута кіравання пабывалі на стажыроўцы ў Францыі. Разам з вучэбнай праграмай гэта падарожжа за мяжу з'явілася магчымасцю для многіх студэнтаў убачыць "іншы свет". Некаторыя адкрываюць для сябе Францыю ўпершыню, для кагосьці гэта была ўжо другая і трэцяя стажыроўка ў названай краіне.

Такія двухбаковыя пагадненні з'яўляюцца унікальным эксперымантам для краін былога Саветаў Саюза. Сувязі паміж Гомелем і Клермон-Феранам, існуючыя звыш 20 гадоў, умацоўваюцца цесным супрацоўніцтвам Оверньскага ўніверсітэта і ФБІК. Праграма матэрыяльна-тэхнічнай і фінансавай падтрымкі прадстаўляе магчымасць студэнтам ФБІК атрымаць эканамічныя і юрыдычныя веды на самым высокім узроўні.

Для студэнтаў ФБІК у адносінах вучобы не робіцца ніякіх скідак. Ім выкладаюцца тыя ж дысцыпліны, што і французскім студэнтам, яны атрымліваюць тыя ж заданні, здаюць аналагічныя экзамены. Таму гомельскія студэнты і моладзь французскага ўнівер-

сітэта атрымліваюць ідэнтычныя дыпламы.

На працягу чатырох тыдняў нам было прачытана 150 гадзін лекцый. Гэта сапраўды шмат, нават для французскіх студэнтаў, хоць яны і прывыклі шмат працаваць.

Нас размясцілі ў французскіх сем'ях, што дапамагло бліжэй пазнаёміцца з іх ладам жыцця. Мы назіралі, адкрывалі, здзіўляліся, нават тыя, хто раней жо меў сувязі з Францыяй. Многія нашы юнакі і дзяўчаты набылі французскіх сяброў. Лепшыя студэнты ФБІК праводзяць цэлы навучальны год у Францыі, але, нягледзячы на гэта, заўсёды ёсць чаму здзівіцца і адкрыць нешта новае для сябе.

Вольны час студэнтаў быў запоўнены экскурсіямі, дыска-тэкамі. Іх запрашалі таксама на арганізаваныя вечары, прыёмы... І заўсёды выкладчыкі былі нароўні са студэнтамі.

Без сумненняў, беларускія студэнты, якія займаюцца ў Франка-Беларускім інстытуце кіравання, будучы фарміраваць перадавую частку моладзі нашай рэспублікі ў XXI стагоддзі. Многія перапоўнены ідэямі, жаданнямі, планами: банкаўская сістэма, прыватныя прадпрыемствы... Вядома, трэба час для перамен. Але, без сумненняў, гэтыя студэнты, якія атрымліваюць адукацыю ў Францыі, стануць аднымі з першых у справе развіцця і працвітання нашай рэспублікі.

Таццяна ВАСІЛЬЕВА,
студэнтка Франка-Беларускага інстытута кіравання.

СНТІ ІНФАРМУЕ

Беларускі інстытут сістэмнага аналізу і інфармацыйнага забеспячэння навукова-тэхнічнай сферы (БелІСА) прымае на дэпаніраванне рукапісы, дазволена да адкрытай публікацыі і аформленыя ў адпаведнасць з патрабаваннямі, устаноўленымі парадкам дэпаніравання рукапісных навуковых работ.

Дэпаніраванне рукапісаў праводзіцца па платнай аснове. Кошт устанавіваецца з улікам памеру мінімальнай заробатнай платы па фактычных затратах БелІСА.

Азнаёміцца з парадкам дэпаніравання рукапісных навуковых работ можна ў дэканатах факультэтаў або ў Інфармацыйнай службе (СНТІ) НДС (п.5-14, корпус N5, тэл.56-73-38).

Тэлефон адказнага за дэпаніраванне ў Мінску -- 8(017) 223-34-87.

ПОЗДРАВЛЯЕМ СТЭМ С ПОБЕДОЙ!

Традыцыйна, в г.Брянске проходил VII-й Международный фестиваль студенческих театров эстрадных миниатюр "Шумный балаган-98".

В этом году на фестивале собралось 12 команд из России, Украины и Беларуси. Нашу страну представляли СТЭМы "Бетон" (БГПУ, г.Минск) и "Сантехэлектромонтаж" (Гомельский госуниверситет, руководитель — Ю.И.Коптя), Россию — 9 коллективов, и один СТЭМ "Шатун" (г.Ровно) приехал из Украины. Белорусским театрам пришлось состязаться с такими опытнейшими коллективами как "Киса" (г.Воронеж), "М'АРТ" и "Экстэмик" (г.Курск), "Квартал-311" (г.Брянск) и другими.

Белорусы, без сомнения, выступили достойно, несмотря на то, что минчане участвовали в международном фестивале впервые. Университетский же "Сантехэлектромонтаж" в фестивальных конкурсах имеет большой, многолетний опыт: еще в 1990 году нашим театром на "Шумном балагане" был завоеван "Гран-при". В 1991-м году — "Гран-при" на фестивале "Шалантух" (г.Ровно), в 1992-м — Приз зрительских симпатий на фестивале "Курская аномалия". С 1995-го года, однако, крупных призов не было, коллектив, так сказать, "рос". И, наконец, победа, первое место на брянском "Балагане-98". Что особен-

но приятно — победная программа является авторской, написанной от начала до конца актерами СТЭМа.

Юри фестивала (засл. работник культуры России Б.Вишневский, засл.актер России В.Аверин, режиссер И.Ицков) под председательством известного украинского писателя-сатирика Александра Володарского особенно отметило хороший ритм, свежесть программы, замечательные сюжету и исполнению миниатюры "Золотая рыбка" и "Моя песочница". За исполнение "Песочницы" Сергей Кобрусов получил специальный приз (магнитофон), как самый "песенный" исполнитель. В ответном слове Сергей честно при-

знался, что петь не умеет. Особый приз (опять магнитофон) получил и коллектив — за работы в стиле классической миниатюры, "за верность жанру".

За исполнительское мастерство удостоены похвалы жюри Е.Скибунов и С.Большевич. Отлично пели Т.Ушакова и С.Подвиснева, срывали аплодисменты ветераны СТЭМа — И.Игнатенко и Н.Губкина, чудеса компьютерного монтажа продемонстрировал за пультом звукорежиссер СТЭМа С.Ольхин. Удачно справились с ролью и дебютанты — Ю.Карасева и А.Рунов.

Удачному выступлению во многом способствовала финансовая поддержка Гомельского обкома Белорусского Союза Молодежи, который предоставил в распоряжение СТЭМа автобус ("Мерседес"), взял на себя расходы по проживанию и питанию. А персонально — большое спасибо М.Жукевичу, Е.Кулицкому, А.Жукову.

А теперь — внимание!
СТЭМ "Сантехэлектромонтаж" приглашает всех любителей юмора на свой большой концерт, который состоится 29-го марта (воскресенье) в зале ДК глухонемых по ул. Юбилейной. Билеты (25 тыс.) будут продаваться в ДК и в ауд. 1-8 корп.1 ГГУ (Советская, 108). Ждем вас, друзья!

На снимке: СТЭМ "Сантехэлектромонтаж" на фестивальной сцене сразу после награждения.

Ёсць МАЛЕЖЫ! Ёсць!

"Беларусь — мая песня" — такую назву носіць І рэспубліканскі фестываль народнага мастацтва, які праходзіць у абласных цэнтрах нашай краіны. Нядаўна завяршыліся яго раённыя туры ў г.Гомелі.

На суд журы і глядачоў сваё выканаўчае майстэрства выносілі вакальна-харавыя, харэаграфічныя, інструментальныя калектывы.

Наш універсітэт выступаў сярод многіх іншых калектываў Цэнтральнага раёна. Ён прадстаўляў журы сваю фестывальную праграму ў актавай зале ГДУ на ўрачыстым вечары напярэдадні свята 8 Сакавіка. Вялікая колькасць глядачоў, што прыйшлі на гэты канцэрт, змаглі ўпэўніцца, якія шматгранныя таленты ўзгаданы культурным цэнтрам на-

шай ВНУ. З больш чым 20 падрыхтаваных да фестываля нумароў журы адзначыла граматамі і каштоўнымі прызамі 18!

Прыемным сюрпрызам для ўсіх было выступленне на фестывалі рэктара ГДУ Л.А.Шамяткава, які цудоўна акампаніраваў на раялі салістцы абласной філармоніі Галіне Паўлянок. Шмат гарачых апладысмантаў дасталася таксама выкладчыцы нямецкай мовы спявачцы Тамары Макушынскай, удзельнікам народнага фальклорна-харэаграфічнага танцавальнага калектыву "Радзімічы", народнай харавой капэлы "Дзянніца", студэнтам тэатру эстрадных мініячур, вядучай канцэртнай праграмы Таццяне Кручко і іншым.

Пераможцы раённых тураў прымуць удзел у гарадскім этапе фестываля.

Т.НІКАЛАЕВА.

СЯРОД ШЭРЫХ БУДНЯЎ

У Незалежным тэатры г.Гомеля прайшоў спектакль пад назвай "Самая-самая". Дзякуючы вялікаму таленту і майстэрству акцёраў, кожны з глядачоў перажываў за лёс герояў, уживаўся ў іх вобразы, адчуваў іх боль або радасць. Перад вачыма раскрываліся ўсе новыя і новыя рысы персанажаў і ўжо здавалася, што глядачы сталі часткай спектакля, што не было падзелу на акцёраў і глядачоў. На тварах узніклі ўсмешкі і раптам — нейкае хваляванне.

Калі спектакль скончыўся, зала ўзарвалася апладысмантамі. Уражанні ад спектакля засталіся самыя прыемныя. Ён пакінуў глыбокі след у душах прыхільнікаў тэатра.

Алена КІР'ЯНАВА, студэнтка гр. РБ-13 філалагічнага факультэта.

МИР ЦВЕТОВ -- МИР ПРЕКРАСНОГО

ОРХИДЕЯ

витка, женской туфельки. Остальные лепестки бывают настолько необычной формы, что цветок может напоминать бабочку, паука, маленькую балеринку. Насекомое-опылитель, ориентируясь по привлекательному запаху и штрихам на губе, садится и всовывает головку внутрь цветка, двигаясь к нектарной ямке. В это время к его спинке прилипает пыльца и с ней оно летит на другой цветок, производя перекрестное опыление.

Она считается аристократическим цветком, а букет из орхидей — королевским подарком. Родина орхидей — тропические леса Южной Америки, Африки, встречаются они в Индии, на островах Океании, Мадагаскаре. Некоторые виды растут на почве, но большинство — эпифиты, то есть они поселяются на ветках деревьев, чтобы быть поближе к свету. Их микроскопические семена, попадая в трещинки коры деревьев, прорастают, корни их, спускаясь с веток, образуют "бороды". Поверхность корней с помощью специальной ткани впитывает влагу из воздуха. Стебель расширяется в основании, образуя так называемые "бульбы", из которых появляются цветоносы.

Цветы большинства орхидей имеют шесть лепестков. Один из них, изгибаясь, образует губу, которая может принимать форму раковины, за-

Орхидея — "бриллиант" среди цветов и как всякая драгоценность требует соответствующей оправы: изящной упаковки, красивой хрустальной вазы. Она не терпит соседства других цветов — в ее букет лишь иногда добавляют зеленые ветки тропических орхидейных растений. Срезают орхидеи в полном роспуске и сохраняются они в вазе до 20 дней.

Орхидеи вручают обычно в особо ответственных случаях: при объявлении помолвки, заключении деловых договоров, юбилеям, почетным гостям. Букет орхидей — роскошное украшение торжественного стола в небольшом зале, где красота формы цветов хорошо видна всем присутствующим. Один цветок орхидеи в специальном оформлении дарят обычно женщине, чтобы она в течение почти месяца могла наслаждаться утонченной красотой этого фантастического тропического цветка.

Р.МАРКЕЛОВА,
доцент кафедры ботаники и физиологии растений.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ИЗНОУ ПЕРШЫЯ

У спорткомплексе ПА "Гомсельмаш" прайшоў чэмпіят Гомеля па паўэрліфтынг (сілавому трохбор'ю) сярод мужчын і жанчын.

У камандным заліку перамаглі студэнты нашага ўніверсітэта, якія заваявалі пяць першых, два другія і тры трэція месцы.

На вышэйшую прыступку п'едэсталу гонару падняліся: Раман Валетаў (52 кг) — гісторыка-юрыдычны факультэт; Міхаіл Антропаў (56 кг) — факультэт фізічнай культуры, Дзмітрый Струцінскі (67,5 кг) — гісторыка-юрыдычны факультэт; майстры спорту факультэта фізічнай культуры Сяргей Гуцаў (90 кг) і Дзмітрый Глухотка (100 кг).

Да гэтага дадам, што нашу зборную трэніруе ст.выкладчык кафедры фізыхавання і спорту, нам.дэкана па спартыўна-масавы і выхаваўчай рабоце майстар спорту Уладзімір Галавач.

М.ВИКТАРАЎ.

ЦІ ПАТрэБНЫ НАМ ГАНДБОЛЬНЫЯ КАМАНДЫ?

Пяць дзён у гомельскім Палацы лёгкай атлетыкі праходзіў першы фінальны тур чэмпіянату Беларусі па гандболу сярод мужчынскіх каманд.

Па выніках гэтага тура чатыры лепшыя каманды будуць працягваць барацьбу за медалі чэмпіянату. Наша каманда "Універсітэт", займаючы пятае месца, не мела ніякіх шансаў перамясціцца на чацвёрты радок у турнірнай табліцы. І трэнер Віктар Марчук, кіруючыся тым, што наперадзе маладзёжныя рэспубліканскія гульні, увёў у састаў моладзь, якая прайшла добрую шкёлу, сустрэкаючыся з лепшымі камандамі Беларусі.

Каманды СКА (Мінск), СКА (Мінская вобл.), "Арктрон" і "Акадэмік" працягнуць барацьбу за медалі, а наша каманда і "Рубікон" будуць спаборнічаць за месцы з 5-га па 8-е.

А зараз вернемся да назвы гэтай зямлі.

Дзесьці дзён у Гомелі праходзілі фінальныя гульні чэмпіянату Беларусі сярод жаночых і мужчынскіх каманд, дзе выступілі студэнты нашага ўніверсітэта. На вялікі жаль арганізатараў чэмпіянату, сярод глядачоў не было не толькі выкладчыкаў універсітэта, але і студэнтаў.

Упэўнены, што дзве прайграныя сустрэчы нашай мужчынскай каманды з розніцай у два мячы поўнасьцю ляжаць на сумленні балельшчыкаў, студэнтаў і выкладчыкаў універсітэта.

Зараз можна гаварыць усё: і не той час, і не тыя інтарэсы ў моладзі, і г.д. Але паўстае пытанне: чаму дэканат факультэта фізічнай культуры і спартыўны клуб не зрабілі нічога, каб выкладчыкі і студэнты прыйшлі падтрымаць сваю каманду? Чаму кафедра тэорыі і методыкі фізічнай культуры, за якой, дарэчы, замацаваны гандбол, паліцам не паварушыла, каб актывізаваць гэту работу? Няўжо было б цяжка расклеіць афішы ў інтэрнатах, паведаміць студэнтам (праз выкладчыкаў кафедры фізыхавання і спорту) аб чэмпіянаце? Не былі ўстаноўлены прызы лепшым ігракам — студэнтам фінальных тураў?

У цэлым ёсць над чым задумацца ўсім, каму неаб'якавы фізічная культура і спорт у нашым універсітэце.

У якасці прыклада спашлюся на чэмпіят Беларусі па валеболу сярод жаночых каманд, які праходзіў у спорткомплексе "Гомельдрэў". Дык вось там у час гульні гомельскай "Надзеі", як кажуць, яблыку не было дзе ўпасці. Не здрадзілі балельшчыкі "Надзеі", калі спаборніцтва былі ў гомельскім Палацы лёгкай атлетыкі. І яны гамялячанае, і мы называем сябе гамялячанаі. Але ім неаб'якава іх каманда, а наша, універсітэцкая, нікому не патрэбна.

В.МАРЧАНКА,
ст.выкладчык кафедры фізічнага выхавання і спорту.

МЕДЫЦЫНА

ЗАХАВАЦЬ ЗДAROУЕ ДАПАМОЖА... СОЛЬ

У нашай рэспубліцы працягвае заставацца высокай захворваемасць насельніцтва на эндемичный валлак (эндемичский зоб). Адной з прычын яе росту з'яўляецца недастатковае паступленне ёду ў арганізм, прыроднае ўтрыманне якога ў глебе, вадзе і прадуктах харчавання крайне нязначнае. Патрэба арганізма чалавека ў ёдзе можа быць задаволена за кошт паступлення яго ў саставе ёдаванай солі.

Меры, якія прымаюцца міністэрствамі, ведамствамі і прадпрыемствамі па забеспячэнню насельніцтва ёдаванай соллю і выкарыстанню яе ў вытворчасці прадуктаў харча-

вання, недастатковыя. У мінулым годзе мелі месца факты непаступлення харчовай ёдаванай солі на прадпрыемствы гандлю рэспублікі. Недастаткова было яе і ў гандлёвых кропках Гомельскай вобласці.

З мэтай прафілактыкі ёдадэфіцытных захворванняў сярод насельніцтва рэспублікі і кіруючыся Законам Рэспублікі Беларусь "Аб санітарна-эпідэмічным дабрабыце насельніцтва" прынята пастанова аб неадкладных мерах па бесперапыннаму забеспячэнню харчовай ёдаванай соллю прадпрыемстваў гандлю грамадскага харчавання ва ўсіх рэгіёнах, па забеспячэнню і выкарыстанню

харчовай солі, узбагачанай ёдам, у тэхналогіі прыгатавання страў пры арганізацыі харчавання ва ўсіх тыпах навучальна-выхаваўчых, аздараўленчых, санаторных устаноў для дзяцей і падлеткаў, прафесійна-тэхнічных, сярэдніх спецыяльных, вышэйшых навучальных устаноў, лячэбна-прафілактычных устаноў, у санаторыях, на базах адпачынку, на прадпрыемствах грамадскага харчавання незалежна ад форм уласнасці.

Калі вы даражыце сваім здароўем, купляйце ў магазінах харчовую соль, узбагачаную ёдам. Яе выпускае ААТ "Мазырсьоль".

СЁННЯ -- СУСВЕТНЫ ДЗЕНЬ БАРАЦЬБЫ З ТУБЕРКУЛЁЗАМ

ХВАРОБА ВЯРТАЕЦА

Туберкулёз вяртаецца туды, дзе быў, здавалася, канчаткова пераможаны, а там, дзе ён яшчэ заставаўся, — перайшоў у наступленне. Ён, нібы войны і голад, працягвае знішчаць людзей.

Вось некаторыя факты. Сёння да двух мільярдаў чалавек заражаны туберкулёзам, узбуджальнікам якога з'яўляецца адзін з відаў бактэрыі — туберкулёзная палачка. Больш таго, кожную секунду туберкулёзам заражаецца адзін чалавек. Па дадзеных Сусветнай арганізацыі здароўя ўсё больш людзей стануць ахвярамі туберкулёзу, устойлівага да лекавых прэпаратаў.

Адна з прычын вяртання туберкулёзу — рост колькасці бедных і галадаючых людзей, якія жывуць у перанаселеных гарадах развіваючыхся краін.

"Туберкулёзныя бактэрыі ёсць паўсюдна, — гаворыць доктар Арата Кочы, дырэктар Сусветнай праграмы Сусветнай арганізацыі здароўя ў барацьбе з туберкулёзам. — Калі хворы чыхае ці кашляе, у паветра трапляе шмат бактэрыяў — каб заразіцца, дастаткова ўдыхнуць яго ў сябе. Бак-

тэрыі могуць заставацца ў паветры гадзінамі і нават гадамі. Таму ад туберкулёзу ніхто не застрахованы. У арганізм чалавека трапляюць туберкулёзныя бактэрыі, і ён становіцца інфіцыраваным, затым інфекцыя перарастае ў захворванне. Трапляючы ў арганізм, бактэрыі пачынаюць размнажацца ў грудной клетцы. Аднак у 9 з 10 выпадкаў імунная сістэма перашкаджае распаўсюджанню інфекцыі, і чалавек не захворвае".

Зараз імунная сістэма людзей настолькі аслаблена, што не можа справіцца з інфекцыяй.

З дапамогай туберкулёзнавай скурнай пробы можна вызначыць, ці ёсць у арганізме туберкулёзныя бактэрыі. Так праводзяць дыягностыку дзяцей і падлеткаў. Асноўным сродкам ранняга выяўлення туберкулёзу з'яўляецца штогадовая флюараграфія органаў грудной клеткі.

Ці прайшлі вы ў гэтым годзе флюараграфію?

В.КАНАПЛІЦКАЯ,
заг.медпункта ГДУ.

ПРИХОДИТЕ НА ВЫСТАВКУ

Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт ім.Ф.Скорины сумесна з Гомельскім клубам гісторыка-тэхнічнага стэндовага моделизма "Хоббі" праводзіць выставку, якая состоится с 4 апреля по 12 апреля в выставочном зале главного корпуса по ул. Советская, 104.

На выставку будуць прадставлены стэндовыя модели авія-, авто-, железнодорожной, бронетехники различных масштабов, времен, стран, а также другие виды.

Это будет интересно не только детям, но и взрослым. **Посетите нашу выставку и вы не пожалеете.**

Время работы выставки:
в будни -- с 11.00 до 19.00
в субботу и воскресенье с 10.00 до 16.00

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасадаў па кафедрах:

-- палітычнай сацыялогіі -- заг.кафедры;
-- батанікі і фізіялогіі раслін -- дацэнта;
-- агульнай фізікі -- дацэнта (0,25 стаўкі).

Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня агульнага паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

ЗАСНАВАЛЬНИК -- Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт ім.Ф.Скорины.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21
Зарэгістравана ў Дзяржкамдрук 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і звестана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на фабрыцы "Палесдрук", г.Гомель, вул. Савецкая, 1.

Рэдактар
Ул.П.БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 124.

Падпісана да друку 20.03.98.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных і асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.